

smijehom mogao suosjećati. Jednom, ipak nije mogla izdržati: prišla je sestri krevetu, a Marija se borila poput ranjene zvijeri. Majka je bila koščata i snažna zbog očaja i nasilno se uvukla u krevet uz Silvestra. Otada su njih troje živjeli u krevetu, Josip se gotovo ugušio od nemoćnoga bijesa, ali ga je sestra uspjela umiriti. Njega je, uostalom, bilo jednostavno umiriti, budući da ništa nije shvaćao.

Tako su se mama i sestra izmjenjivale u ulozi majke. A Silvestar je bio presretan, budući da je jako volio mamu, gotovo više od Marije. I ja sam bio radostan, kao nikad u mojih četrnaest godina. Tada sam mogao gledati puno življe, čak sam mogao tretirati očima, a to bijaše nadljudski napor za moje tijelo, dostupan jedino velikim unutarnjim nagonima i zanosu. Jednom sam čak i pjevao, ali kad me je mama udarila, zašutio sam. Mama uvijek ima dvosruko pravo: ljudi ne vole moj glas, i drugo, nikada se ne treba prepuštati jalovim osjećanjima. Kao da čovjek u svakom osjećaju otiče nekud, bez povratka. Naravno, ona je sama već davno otekla, ne zbog osjećaja već zbog snage kojom je umjela živjeti. Otada sam bio pažljiviji i prema sebi i prema drugima. Sumorno sam gledao rub prozora, vani je lišće žutjelo, i često bi pokoji zalutati list, na moju bezgraničnu radost uletio kroz prozor.

Baš u to pro hladno, jesenje doba, događale su se najgore stvari. Priznajem da nisam bio u toku, jer sam toga dana uglavnom drijemao u nekom blagom sanjarenju, a već je davno pao mrak. Za dva sata Josip se trebao vratiti kući, ali se taj put iznimno vratio prije vremena. Nije mi bilo jasno: kao da je nešto slutio...

Njegovi se koraci nisu čuli, tišinu isprekidanu veseлим coktanjem Silvestrovih punašnjih usana, najednom je razbila svjetlost. Josip je stajao na vratima, sav smrknut, nekako potamnio od umora. Njegovo je lice odavalo preneraženje, koje se dugo, nekako stidljivo, čudilo samo sebi.

Čak ni ja nisam mogao biti ravnodušan: poslije tko zna kojeg vremena pogledao sam izravno na krevet i sledio sam se: mama je dojila i Silvestra i Mariju. Ni svjetlost, čak ni Josipova nazočnost nisu mogli razbiti izraz nekog odsutnog, rekao bih savršenog blaženstva na njenom licu. Mama nije više pripadala ovome svijetu, do te mjere bijaše potpuna i sretna. A sestra je, premda su joj oči bile zamagljene od plača, gledala tako bezazleno i čisto, kao da je prvi put ugledala svijet, u tom svijetu otvorena vrata, u njima neodlučnu Josipovu priliku.

Sve ono što se dalje zbivalo nije uopšte važno: mama je nekud otišla, ponijela je sa sobom i moju slamnatu lutku. Na rastanku, sjećam se kao danas, dodirnula mi je vrh nosa s nekim žalosnim gađenjem. Otada je više nisam vidio...

Mene su poslali u dom. Sada mi nije tako loše, čak se i zabavljam: redovno me čiste i hrane, gotovo nekom brižnošću, kao da to obožavaju. Naročito ću uvijek pamtit i jednu gospođu, koja svaki dan, već nekoliko godina čita uvijek jednu istu knjigu i to naopačke. Vjerovatno joj se ta knjiga najviše dopada.

vuk milatović

dvojnice

JAVOR

Gudalo provlači životom
I senke okuplja u ništavilu.

Teška je noć u svirci začeta
I snovi dotaknuti slepoćom.

Misao o drvetu ne može da savlada
Niti da pronikne u budućnost
Zbog koje izrasta.

Ipak, smrt ne satire njegova usta
Vihorom zategnuta.

Krupne oči čuva u potiljku tame
Na vrhu gde retko dopiru senke.

On smrti daje meru
Prostora skupljenog u cvet.

POVRATAK

Silazim u noć
Ne bih li slepoćom poduprt
Vedrinu skupio snagom listanja.

Sumnji izložen
S ožiljkom munje na čelu
Silazim u potomstvo da rod moj pronađem
Da izbistrim kućišta kletvom zatvorena.

Noću bunari otvaraju oči
Zemlja se dokazuje mraku.

I videh da u trajnosti nema čistine
Gde mogu da prilegnem
A da ne budem snom prevaren.

Bistrino ledna, s temenom u oblaku
Sačuvaj sjaj što me uči pokoju
Bezazlenoj meti uskrati jutro
Podriveno okriljem smrti.

Da li ću okrnut tamom
Održati pleme
Zbog kojeg silazim u oluju?

DVOJNICE

Plamenom nezadovoljstva veličam zvuk
I puteve mirim različne.

Na zapadu, gde težina biva nepodnošljiva,
Pevam da se u pitomosti razlučim —

Zemljo, kada kroz svemir prođem
Tvoju ću prazninu u sudbinu da pretvorim.

Sve što je istina nevidljivošću se sluti,
Izjednačeno je samo u vasioni —

Savršena ravnodušnosti, ovaj dvozvuk prirode
Služi bolu u kom će istrajnost teskobu da pokreće.

Da bih se u pobedi zaustavio vatrom izdvojen
Zakloniću se porazom.